

تغذیه با لوله بینی – معدی

لوله بینی – معده از بینی شروع شده و تا معده ادامه می‌یابد و در واقع یک مسیر موقت برای تغذیه بیمار می‌باشد. لوله بینی – معده در موارد زیر استفاده می‌شود:

* تغذیه بیمارانی که بی هوش یا نیمه هوشیار هستند.
* افرادی که توانایی غذا خوردن را ندارند مانند کسانی که دچار شکستگی فک شده اند و یا تحت عمل جراحی صورت قرار گرفته باشند، به طوری که امکان تغذیه از راه دهان را ندارند.

کارگذاشتن لوله بینی – معدی

برای کار گذاشتن لوله، از فردی متخصص کمک بخواهید. بعد از کار گذاشتن لوله، قسمتی که وارد بینی شده است و مدرج می‌باشد را علامت گذاری کنید تا در صورت جابجا شدن لوله متوجه شوید (لوله به وسیله چسب روی صورت ثابت می‌شود). برای تغذیه از طریق لوله، مهم ترین نکته اطمینان حاصل کردن از جابجا نشدن لوله می‌باشد.

با انجام سه آزمایش می‌توانید بفهمید که آیا لوله بینی – معدی در جای خود قرار دارد یا خیر:

* مقداری از محتویات غذایی معده را از طریق سرنگ مخصوص غذا بکشید.

* حدود ۲۰ سی سی هوا با سرنگ مخصوص تغذیه داخل معده تزریق کنید و گوشی پزشکی را روی معده بگذارید

صدای تزریق هوا را در معده گوش کنید اگر لوله در معده و جای صحیح خود باشد صدایی مانند قرق کردن می‌دهد.

* خط علامت گذاری لوله را چک کنید. برای افراد بزرگسال لوله تا خط ۳ باید داخل بینی بیمار باشد.

حتماً باید از این سه روش برای چک کردن محل قرار گرفتن سر لوله استفاده کنید. ممکن است سر لوله وارد راه هوایی شده باشد و یا بالاتراز حد معمول قرار گرفته شده باشد. در صورت شنیده نشدن صدای تزریق هوا با پرستار و یا پزشک مشورت نمایید.

روش تغذیه با لوله بینی – معدی

وسایل مورد نیاز: سرنگ مخصوص غذا، گوشی پزشکی، آب، غذای آماده شده.

ابتدا دست‌ها را با آب و صابون بشویید و خشک کنید. مطمئن شوید که لوله در جای خود قرار دارد (با انجام دادن سه روشی که قبلاً توضیح داده شد) سپس با سرنگ مخصوص غذا محتویات معده را بکشید اگر مقدار موادی که در معده باقی مانده است بیش از ۱۰۰ سی سی باشد مواد را به معده برگردانید و غذا دهی را به ۱ تا ۲ ساعت بعد موکول کنید. برای غذا دادن باید پیستون سرنگ را خارج کنید ابتدا مقداری آب به بیمار بدهید. این کار باعث می‌شود، مسیر لوله شسته شده و آب رسانی لازم به بیمار تا حدودی انجام می‌گیرد.

توجه: در حین غذا دادن بیمار حتماً باید در وضعیت نیمه نشسته باشد.

سپس غذای آماده شده که دمای متعادلی داشته باشد را درون سرنگ بریزید و سرنگ را بالا نگه دارید تا مواد به آرامی وارد معده شود. اگر غذا بیش از حد سفت بود و خیلی کند از سرنگ رد می‌شد می‌توانید آن را با آب یا آب میوه گرم رقیق کنید. اما دقت داشته باشید این رقیق کردن غذا باعث نشود، بیمار مقدار کالری لازم را دریافت نکند. غذا را با فشار دادن پیستون وارد معده نکنید، این کار باعث آسیب بافت مخاط معده می‌شود. اجازه دهید غذا به آهستگی وارد معده شود. بعد از اتمام غذا، دوباره از طریق لوله به بیمار آب بدهید تا مسیر لوله به خوبی شسته شود و از انسداد آن جلوگیری گردد.

بعد از اتمام کار انتهای لوله را با گیره آن ببندید تا محتویات معده به داخل لوله بر نگردد، حدود نیم ساعت بعد از غذا دادن بیمار را در وضعیت نشسته یا نیمه نشسته نگه دارید. در انتهای کار دست‌های خود را با آب و صابون بشویید.

نکات مهم

* توجه به بهداشت دهان و دندان اهمیت زیادی دارد و لذا شست و شوی دهان را روزی چند بار به خصوص بعد از هر بار تغذیه انجام دهید و برای شستن دهان به روش زیر عمل کنید

* ابتدا دستان خود را بشویید و دستکش بپوشید و سپس دور یک اِسلانگ (چوب بستنی) پنبه بپیچید و آن را با محلول دهانشویه کاملاً خیس کنید و سپس بین و روی دندانها لته و سقف دهان بکشید و به خوبی تمیز کنید و

تغذیه با لوله بینی - معدی

شناسنامه‌ی بروشور آموزشی کد: pm-06-99-A

عنوان		تغذیه با لوله بینی - معدی	
تهیه کننده		فاطمه خواست خدایی کارشناس پرستاری	
تایید کننده		کارگروه آموزش به بیمار	
سال تهیه		۱۴۰۱	
بازبینی		۱۴۰۵	
منابع:		کتاب آموزش به بیمار نوشته: پوراندخت پورکرمانیان-درسنامه پرستاری اسدی نوقایی - چاپ سوم ۱۴۰۰	
پزشک تایید کننده:			
دکتر سیدعلی هاشمی			
ناظر کیفی:			
دکتر سیدعباس رخشا			

غذایی غلیظ و یا دارای تکه های مواد غذایی است برای تغذیه استفاده نشود چون سبب انسداد مسیر میشود.

* هرگز دارو و غذا را باهم مخلوط نکنید. جهت دادن داروی خوراکی به بیمار از طریق لوله ابتدا قرص را بخوبی بکوبید تا کاملاً پودر شود سپس با مقدار مناسبی آب حل کنید تا محلول یکنواخت به دست آید سپس آن را همانند مواد غذایی به بیمار داده شود

* مایع گاوآژ نباید سرد باشد و در ظروف در بسته در یخچال نگهداری شود و برای هر بار استفاده محلول گرم شود و محلولی که یکبار گرم شد به هیچ وجه مجدد گرم نشود و حتماً بعد از ۲۴ ساعت دور ریخته شود

* در صورت بروز اسهال ۳ بار یا بیشتر در ۲۴ ساعت و در صورتی که اسهال غیر عفونی باشد از مواد غذایی منقبض کننده روده مانند آب سیب یا ماست و پونه استفاده کنید.

* در صورت بروز یبوست ، آب به میزان کافی اضافه کنید و در صورت امکان فعالیت و تحرک بیمار را افزایش دهید.

عوارض تغذیه با لوله بینی - معدی و راههای پیشگیری از آن

اسهال، تهوع و استفراغ، تجمع گاز و نفخ شکم، یبوست، ورود مواد به ریه، انسداد لوله.

چرب بودن غذای بیمار، با سرعت و فشار وارد شدن غذا، حساسیت به غذا و آلوده بودن غذا می تواند باعث تهوع و استفراغ و اسهال بیمار شود. زیاد بودن حجم غذای داده شده در یک وعده، وارد شدن هوا همراه با غذا و یا سرد بودن غذای بیمار می تواند باعث تجمع گاز و نفخ شکم بیمار شود.

سپس به وسیله چوب بستنی و پنبه تمیز که با آب ساده خیس شده است داخل دهان را مجدداً تمیز کنید و در آخر میتوانید لبهای بیمار را با وازلین یا کرم مرطوب کننده چرب کنید.

* چسب روی بینی را هر چند روز یک بار تعویض نمایید؛ و مرتباً جای چسب را تغییر دهید با این کار از زخم شدن بینی پیشگیری می کنید.

* بر حسب جنس لوله لازم است هر ۷ تا ۱۰ روز لوله تعویض شود.

* بهتر است بینی بیمار را با یک گوش پاک کن مرطوب تمیز کنید.

توجه کنید:

غذایی که از طریق لوله داده می شود باید حاوی کلیه مواد مورد نیاز بدن باشد.

گروه نان و غلات (+برنج جو گندم)، گروه گوشت ها (فیله مرغ و گوسفند - سایر گوشت ها به دلیل اینکه کاملاً یکنواخت نمیشود توصیه نمیشود) ، لبنیات (ماست - شیر به دلیل ایجاد اسهال توصیه نمیشود) ، میوه ها (انواع میوه ها)، سبزی ها (هویج کرفس بروکلی - سیب زمینی به دلیل وجود چسبندگی توصیه نمیشود) ، چربی ها (روغن زیتون و روغن هسته انگور)

* غذا نباید حاوی موادی باشد که باعث انسداد راه لوله گردد. بهتر است از یک صافی رد شود. هرگز از عصاره